

Folkdansringen Göteborg

Redaktionellt

Styrelse

Ordförande Jane Åberg
N. Fiskebäcksv. 44
426 58 V. Frölunda
031-29 02 30/0 703-29 02 30
ordf.goteborg@folkdansringen.se

Sekreterare Ylva Ewaldz
Hagelyckegatan 7
416 56 Göteborg
0708-31 17 93
sekr.goteborg@folkdansringen.se

Kassör Berit Wallsten
Björkhöjdsgatan 9
426 51 V. Frölunda

Kassor.goteborg@folkdansringen.se

Hemsida:
www.folkdansringen.se/goteborg

Gräfsnäsgården 031-41 72 55

Annexet 031-41 72 51

Dräktbutiken: 0708-31 17 91

- öppen torsdagar klockan 14-20

Redaktion

Redaktör och
ansv. utgivare Maria Thorson
Berglärkan 24
426 69 V. Frölunda
0709-37 09 07
0709-37 09 07
maria_thorson@hotmail.com

Redaktions-
reporter Vakant

Ansvariga
tryckare Jimmy Persson
Robert Höglind
Styrbjörn Kjellin

Omslag Åke Mattsson
031-96 98 78

Redaktions-
reporter Marianne Pipping
Ekström
0707-301940

Material skickas till:

vavan@folkdansringen.se

Vi Väva Vidare nr 2 - 2025, nr 321
från starten, har distribuerats den 8
september.
Upplaga ca 350 ex.

Vävan nr 1-2026 går i tryck 23/3
och distribueras den 25/3.
Manusstopp den 2 mars 2024

Välkommen tillbaka efter sommaren!

Förhoppningsvis har vi alla fått tid till vila, återhämtning och nya upplevelser som nu kan ge oss energi inför höstens verksamhet. När vi samlas igen är det med nya tag och en gemensam vilja att fortsätta utveckla Folkdansringens arbete och föreningarnas bästa!

Vår verksamhet är något alldeles unikt. Genom dans, musik, dräkt och traditioner för vi en kultur vidare som annars riskerar att tystna. Det är något att vara stolta över - inte minst eftersom vi är en rörelse där alla åldrar möts. Här kan barn, ungdomar, vuxna och äldre delta i samma aktivitet, på samma dansgolv. Det finns verksamhet flera dagar i veckan vilket gör det lätt att hitta ett tillfälle som passar - för liten som för stor.

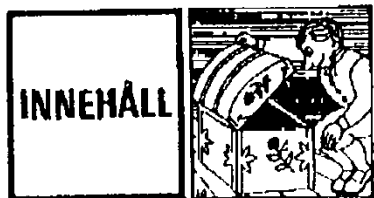
Hösten ger oss också chansen att visa upp vilka vi är och vad vi gör. Hur kan vi tillsammans synliggöra Folkdansringen på nya sätt? Hur kan vi nå ut till fler och inspirera både nya och gamla medlemmar att upptäcka den rikedom vi förvaltar? Några föreningar erbjuder nybörjarkurs, några andra prova på tillfällena och inte minst deltar Folkdansringen på Planetafestivalen vecka 44, där all världens musik står i rampljuset. Men innan dess är det Folkdansringens dag i Slottsskogen den 21 september, en dag då all vår verksamhet kan inspirera andra till att vilja vara med och en dag för redan inbitna att mötas - vi ses väl där?!!

För att vi ska kunna fortsätta vara en levande och stark rörelse behövs vi alla - inte bara som deltagare utan också som aktiva ideella krafter. Kanske är det just du som kan bidra lite mer i din förening i höst? Att ta en större roll kan kännas stort, men tillsammans gör vi uppgifterna lätta och ju fler vi är som bidrar desto mindre blir det för var och en.

Låt oss därför möta hösten med öppna armar, fyllda av stolthet över det vi gör, och med en vilja att både vårda och utveckla vår kultur. Tillsammans skapar vi framtiden för Folkdansringen.

/Maria Thorson
Redaktör och ansvarig utgivare

Skytteln den går.....	1
Temaartikel.....	3
Sektionsnytt	10
Barn- och ungdom.....	10
Dräktsektionen	11
Vad är på G...	15
Planetafestivalen.....	15
Barnläger.....	16
Föreningsnytt	17
Göteborgs National Dans	
Sällskap	17
Heimdal	18
Kongahälla	18
Letsegården	19
National	20
Polskedanslaget	21
Skjortor och Särkar	
Polskesnurren	23
Victoria.....	24
Boktips!	27
En textil historia: Handarbetets	
Vänner 150 år.....	27
Minnesord	29
Vad har hänt	30
Folkdräktsmarknaden 27 april 30	
Nationaldagen 6 juni	30
Vävans tider	33
Mina Folkdansvänner	34
Händer på RIKS	35
Händer runt omkring	35
Redaktionellt	36

Kommande viktiga datum inom Folkdansringen Göteborg:

Ombudsmöte kl 18.00

28 september

23 november

Arbetsdag

28 september 9-16

Arbetsdag Gräfsnäsgården och Annexet

Styrelsemöte

15 oktober

Digital RIKSstämman

20-21 september

Manusstopp för Vävan

2 mars 2026

Funktionsadresser

- ordf.goteborg@folkdansringen.se
(Jane Åberg)
- viceordf.goteborg@folkdansringen.se
(Cecilia Jarlstedt)
- Kassor.goteborg@folkdansringen.se
(Berit Wallsten)
- sekr.goteborg@folkdansringen.se
(Ylva Ewaldz)
- protokollsekr.goteborg@folkdansringen.se
(Matilda Utter)
- infoledamot.goteborg@folkdansringen.se
(Lena Hedborg)
- ledamoty.goteborg@folkdansringen.se
(Dräktsektionen, Stina Olsson)
- ledamotw.goteborg@folkdansringen.se
(övriga sektioner och grupper, Jessica Lind)
- lokalordf.goteborg@folkdansringen.se
(Magnus Ewaldz)
- pr.goteborg@folkdansringen.se
(PR kommitté)
- lokal.goteborg@folkdansringen.se
(Hyra lokal; Solveig Starfors)

Händer på RIKS

Stämmor framöver

BARNLEK 2026 i Raseborg, Finland

NORDLEK 2027 i Danmark

NORDLEK 2030 i Sverige

Stipendiatutbildningen 2025-2026 – väx i ditt engagemang!

Vill du få mer att säga till om i frågor som rör unga inom folkdans och spel? Är du nyfiken på hur Svenska Folkdansringen fungerar bakom kulisserna – och hur just du kan påverka?

Utbildning för dig mellan 16 och 25 år som vill växa i ditt ideella engagemang.

Stipendiatutbildningen är upplagd som en distanskurs med tre fysiska träffar

Pilkorgskurs 15-16 november

Under kursen på Borås Museum, Parkgatan 9 får du lära dig grunderna för att fläta en korg av pil. Mer info på

www.folkdansringen.se

Skånska tretaktsdanser 12 oktober

Danskurs i Skånska tretaktsdanser hålls i Sollentuna

Arrangör är Dans- och musiksektionen i samarbete med Sollentuna folkdansgille.

Ett unikt tillfälle att få lära dig dansa skånska tretaktsdanser såsom skånsk menuett (Möllevitt), Svingedans och Odinas bakmes, samt en liten flört med någon tvåtaktare som Köra från Särslöv.

Sista dag för anmälan är 25 september

Barnläger 24-26 oktober 2025

Riksbarnläger i Göteborg.

Välkommen till Trollskogen i Göteborg

Vi välkomnar alla småtroll mellan 7 och 13 år, till en magisk helg i trollskogen!

Anmäl senast 1/10-23 på Svenska Folkdansringens hemsida

Läs mer och anmäl dig till kurser via Riksorganisationens verksamhet här:

<https://folkdansringen.se/riks/>

Händer runt omkring

Mockatårten som kulturarv – en västsvensk specialitet?

Välkomna till ett föredrag om mockatårten som kulturarv! Det vankas både föredrag och mockatårta – vem kan motstå det? 5 okt 2025, 10:30 - 12:00 på Forscaféet, Mölndals stadsmuseum (Kvarnbygatan 12, Mölndal) För mer info, kika in på Mölndals stadsmuseum. Anmäl dig!

Sticka och snacka

Kom för lite handarbete och gemenskap. Sticka, virka, brodera, du väljer! Nybörjare eller proffs, alla är välkomna.

Tag med eget material till Kaféytan på Frölunda Kulturhus

Onsdagar 16-18 under hösten

Mina Folkdansvänner

1. Vem är du: Gudrun Johansson

2. Vad gör du i Folkdansringen?

Jag är spelman, vice spelledare och sekreterare i föreningen. Föreningens representant i distriktets valberedning. Dansar och leder gärna sångdanser, sångvisadanser och ballader.

3. Vilken förening är du med i?

Huvudmedlem i Folkdanssällskapet Victoria samt medlem i Letsegårdens hembygdsgille

4. Hur länge har du varit med?

Började som barn på 60-talet i Skövde Folkdansgille och blev medlem där igen 1972. Sedan 1977 medlem i Fds Victoria.

5. Vilket är ditt roligaste folkdansminne?

Årets midsommaruppvisning på ett äldreboende, där en dam med rollator tydligt visade att hon ville vara med och dansa "Karusellen" och gjorde det (med rollatorn) med den största dansglädje jag sett på länge!

6. Vad är det bästa med midsommar?

Att få hålla alla traditionella sångdanser vid liv. Vår förening har fyra uppvisningar i midsommarveckan för pensionärer och äldreboenden där vi bjuder på spelmannemusik, folkdans, midsommarlekar samt bjuder upp och dansar med de som vill. På "riktiga" midsommar firar vi med familjen på landet med traditionell mat och dans kring midsommarstång

7. Vilket är ditt favoritfikabröd? Äppelkaka.

8. Vilken är din favoritdans? Ballader, till exempel "Bonden han körde till furuskog"

9. Vad är roligast att läsa i Vävan? Allt!

10. Vad är det bästa med din förening?

Att så många har varit med så länge och fortsätter att dansa trots diverse krämpor. Alla dansar med alla och att det är dansglädje i salen tack vare våra dansledare och att vi är ett glatt spelgäng som spelar goa låtar till dansen.

11. Vad har du för dräkt?

Valle härad

12. Vilken är din dolda talang? Det tror jag inte att jag har någon!

13. Skostorlek? 39-40

14. Varför började du dansa?

Tack vare Ungdomsringens ledarutbildning för barn-och ungdomsledare på 70-talet där vi fick prova på att spela folkmusik på blockflöjt. Började en nybörjarkurs i fiol 1979, så jag har spelat längre än det låter! Men i vår förening var det tillåtet att hänga med och spela till dans även om det inte lät så bra, så efterhand tog spelandet över dansandet. Nu spelar jag 3-4 gånger per vecka samt däremellan hemma tillsammans med min durspelande make.

15. Vad gör du när du inte dansar?

Jobbar sommartid som aktiv medlem på Ångaren Bohuslän där jag serverar räksmörgåsar samt goda drycker. Vi behöver bli fler aktiva medlemmar så har du som läser detta lite tid över och vill njuta av Göteborgs skärgård från vårt vackra museifartyg så är du hjärtligt välkommen!

Temaartikel

Tjälknölen – landskapsrätt eller skröna?

Medelpads landskapsrätt heter Tjälknöl. Det är en djupfryst älgstek som tinas vid låg ugnstemperatur och därefter läggs i saltlake. Kallas i recepten många gånger "klassisk norrländsk" eller "traditionell norrländsk".

Varför Medelpad och Tjälknölen undrar nu kanske Vävans läsare. Förklaringen är att jag intresserar mig lite speciellt för Medelpads landskapsrätt eftersom jag en tid bott och arbetat i Sundsvall och har delar av min familj

boende där och åker därför rätt ofta dit. Det var också där, i Sundsvall som jag började dansa folkdans och blev medlem i Svenska Ungdomsringen. Dessutom har deras landskapsrätt en lite speciell historia.

Några ord om Medelpad

Första bevarade dokument om Medelpad är daterat till mitten av 1200-talet. Namnet Medelpad lär syfta på Sankt Olofsleden, en vandrings-, rid- och pilgrimsled från Selånger till Trondheim.¹ Sträckan har i nutid upprustats och har internationell status som pilgrimsled.

Landskapet Medelpad ligger mitt i Sverige. På plats 13 bland Sveriges 25 landskap både till yta och befolkning. Flataklocken (eller Flataklacken) är Sveriges balanserade medelpunkt².

Huvudorten heter Sundsvall, i storleksordning efter befolkningsmängd på plats 21 bland Sveriges tätorter. Dock inte störst i Norrland; här leder Umeå och Gävle på platserna 13 och 14. Träindustrin har dominerat trakten från 1800-talet, träpatronernas tid, sågverkens tid. Elis Sehlstedt (1872) beskrev det så här:

"Utsigten åt Alnön i solnedgången var praktfull. Och hela hamnen som en spegel låg Och såg vid såg jag såg hvarthelst jag såg".

Att "Sulfit luktar skit" kan jag skriva under på. Men man vänjer sig vid lukten. "Det luktar pengar", tröstade man sig med i Timrå med omnejd. SCA har sitt

¹ Pad betyder stig, vattenled och medel betyder mitten

² På en modell av Sverige flyttades Öland och Gotland intill fastlandet och därefter söktes medelpunkten, som man fann vid Flataklocken. Källa Wikipedia.

huvudkontor i Sundsvall. Men även andra stora industrier finns i trakten. Likaså finns statliga myndigheter och verk i Sundsvall, t ex CSN och SPV³.

Gran är landskapsblomma. Landskapsdjur: skogshare. Medelpad har tre bygdedräkter: 2 mans- och 1 kvinnodräkt, (Centergran (1993).

Medelpad ingår i Västernorrlands län, Y-län, tillsammans med Ångermanland och mindre delar av Hälsingland och Jämtland. Sundsvall är, trots att staden är bland de största i Norrland, varken stiftsstad eller residensstad. Det är Härnösand.

Y-skulpturen vid Midlandia flygplats av Bengt Lindström.

Tjälknölen blir bygderätt

Alltsedan begreppet landskapsblomma började diskuteras i början av 1900-talet har andra landskapssignaturer kommit på tal. -djur, stenar, träd, svampar, maträtter m fl⁴

Oskar Jakobsson gjorde en inventering av landskapsrätter på 1960-talet, dock utan att lansera någon enskild maträtt, snarare en genomgång av vad som åts på trakten. Syftet var att ge turismen något som skulle kunna beskrivas som "ätliga resmål", något från trakten av matrader. Vad gäller Medelpad finns strömmingsrätter, älgköttbullar och älgfilé, rörost och blåbärspaj som exempel.

År 1982 utlyste Sundsvalls tidning tillsammans med Medelpads Turistförening och Medelpads Hotell- och Restaurangförening en tävling om bästa bygderätt⁵. Ragnhild Nilsson i Torpshammar vann med rätten Tjälknöl. Så här gick det till enligt *Medelpads kokbok* (1983):

För att tina en älgstek satte hon in den på låg värme i ugnen. Någoting kom emellan och hon glömde den i ugnen över natten. För att rädda söndagsmiddagen lade hon det varma köttet i saltlake och den medelpadska landskapsrätten var född! (Sundsvalls Tidning ST,1983, *Medelpads kokbok*).

Ragnhild Nilsson. Foto SR, hämtat från nätet

³ CSN Centrala studiestödsnämnden, SPV Statens tjänstepensionsverk

⁴ Se Vävan 1–23. Landskapsrätter i Sverige med Göteborg i sikte

⁵ Obs att den kallas bygderätt inte landskapsrätt. Anar vi någon något av Ulla Centergrans byggedräkts-tankar och begrepp här? En spekulativ fråga från min sida!

Vävans tider

Vävans aktuella tider 2026

På grund av en längre tids vakanser i redaktionen utkommer endast 2 nummer under 2025/26.

Nr 1

2 mars manusstopp
18 mars till tryck och
23 mars är tidningen färdig för att hämtas

Nr 2

17 augusti manusstopp
2 september till tryck och
7 september är tidningen färdig för att hämtas

Har du något önskemål om vad du skulle vilja att vi tog oss en titt närmare på? Kontakta gärna redaktionen om du har något du vill berätta, skriva om eller tipsa oss om!

Inskickat material **sänds in oformaterat!** Skriv bara rakt upp och ner – vi fixar spalter osv!

Säg till om ni behöver fler (eller färre) exemplar av Vävan ute i era föreningar!
Meddela vavan@folkdansringen.se

Annonser i Vävan

Vävanredaktionen sätter gärna in din annons, men vi vill ha något i utbyte för annonseringen i Vävan.

Vi vill kunna erbjuda ett större intresse kring annonserna och därför kunna lotta ut inträdesbiljetter till de tillfällen vi annonserar om, alternativt t.ex. fika kuponger, då det är fri entré till arrangemanget. Utbytet går självklart direkt till våra läsare. Utbytet är två biljetter/annons Kursannonser är alldeles gratis!

Vill du prenumerera på Vävan?

Ett års prenumeration kostar 80: -

Då får du enkelt & bekvämt Vävan hem i din brevlåda.

Betala in på Pg. nummer 45127-8.

Märk talongen/inbetalningen "Vävanprenumeration-26" samt med ditt namn och din adress

Vid utebliven tidning – kontakta din folkdansförening! Är du fristående prenumerant, kontakta redaktionen

Bra att veta:
Distriktets plusgiron: 45127-8

Statistik

År	Funktionärer	Arbetade timmar
2018	148	829
2019	125	761
2022	112	577
2023	140	745,5
2024	163	785
2025	168	777

Folkdansringen Göteborg är fantastisk!

Vi kan fixa ALLT, vi bjuder på fina scenframträdanden hela dagen!

Vi kan DANS, MUSIK, SLÖJD OCH DRÄKT, vi har funktionärer som villigt gör alla olika uppgifter som behövs för att allt ska fungera.

Vi har massor av medlemmar som har bakat kakor inför dagen!

Vi har massor av medlemmar som har bakat kakor inför dagen!

Fint och viktigt - Folkdansarna i alla åldrar och från de olika föreningarna gör något bra och roligt tillsammans, samt förstås ger Göteborgarna ett trevligt 6 junifirande.

Föreningarna gör något bra och roligt tillsammans, samt förstås ger Göteborgarna ett trevligt 6 junifirande.

Tack alla glada, positiva, arbetsvilliga funktionärer! Utan er hade det inte blivit något!

Vilken fantastisk styrka vi har i Folkdansringen!

Stina Olsson

/För Nationaldagskommittén 2025

Stina Olsson

Tjälknölen blir landskapsrätt

I september 1982 gav ICA-kuriren ut ett nummer om Medelpad i en serie om de svenska landskapen. Så här presenteras Medelpads landskapsrätt:

För en tid sedan ordnades en tävling i Medelpad: Vem skapar den bästa landskapsrätten? Jo, det gjorde Ragnhild Nilsson från Torpshammar med sin tjälknöl. Ett stycke kött (älg) som maken gav namn åt och som får den oinvidde att tro att rätten är jämnårig med istiden och inte ny. Jonssons är innehavare av Turistpaviljongen på Norra Stadsberget i Sundsvall och de har inte varit sena att ta upp tjälknölen på meny. I dag kan man äta tunna skivor tjälknöl med potatissallad samt avsluta med blåbärspannkaka - en annan nyvunnen Medelpadstradition - medan man njuter av utsikten över Sundsvall. .... Ragnhild Nilssons make behövde snabbtina en älgstek. Han lade in den i svag ugnsvärme - och glömde bort den. Ve och fasa morgonen därpå. Ragnhild tog ut steken och skar sorgset i den. Men ack vilken stek, saftig, rosa och läcker. Raskt lade hon ner köttet i en saltlake uti en stekpåse för att få smak på maten. En succé och landskapsrätten var född. (ICA-kuriren 23 september 1982).

Det gick drygt 10 år. 14 januari 1993 kom snudd på en helsida i Dagens Nyheters *Konsument med mat* med rubriken "Tjälknöl lika god utan tjäle". Perfekt köttträtt när gästerna är många. Barr från julgranen blir spännande krydda.

Nej, ni behöver inte krångla till det. Tjälknölen, den populära köttträtten, blir minst lika god utan tjäle, dvs om den lagas med färskt i stället för fryst kött. Det är kryddningen som gör knölen spännande.

... Från början lär tjälknöl vara en norrländsk specialitet som alltid lagats av fryst älgkött. Men numera görs den mest av nötkött och sedan cirka 10 år är det köttträtten på modet, speciellt om många ska bjudas. Följden har blivit att vi har köpt färskt kött och fryst det för att kunna laga till favoriträtten (Nilsson, 1993).

Jag tror att jag nästan gick i taket, när jag läste att "tjälknöl var en norrländsk specialitet, som alltid lagats av fryst älgkött", så jag skrev "med vänlig och matglad hälsning" till DN:s redaktion, direkt till Nilsson och skickade kopia av några sidor ur *Medelpads kokbok* och berättade om tävlingen och tillkomsten av tjälknölen. Något svar från DN fick jag aldrig, men DN-sidan och en kopia av mitt brev finns kvar.

Tjälknölen blir "den gamla" landskapsrätten

Televerket blir Telia AB 1993. Telia telefonkatalog 1995 (en av de sista pappersupplagorna) hade landskapsrätter på sitt omslag. Medelpads

JULKLAPPSTIPS! Enjoyguide

Folkdansringen Göteborg säljer Enjoyguiden och Bonus Shopping för enbart 395 kr även i år!
För varje såld guide får Distriktet en summa - förena nytta med nöje!

Med en guide i handen kan du få:

- 50 % på flera hundra hotell
- 20 % i många butiker i Bonus Shoppingen
- Gå "2 för 1" på restauranger och caféer, teater, resor, opera, museum, friskvård, hårklippning, kemtvätt, tandläkarbesök mm

Har Du råd att vara utan?

Köp Enjoyguiden inklusive Bonus Shoppingen!! Häftet du kommer att ha nytta av hela året! Finns både i digital version och i pappersformat

Maria Thorson (Gs) 0709-37 09 07
Lena S Hedborg (Nn) 0708-31 17 93 har häften till försäljning.

Hör av Er om Ni är intresserade!

landskapsrätt enligt Telia var Harsadel⁶ med potatis och karljohansvamppuré, rårörda porstranbär och enbärssås.

Åren gick, det var inte så mycket prat om landskapsrätter, vad jag minns. Men år 2010 kom ICA ut med en bok om *Sveriges nya landskapsrätter*, där också de "gamla" presenterades. Tjälknölen behöll sin plats bland de gamla, efter en omröstning där ca 15 000 personer fick välja bland några alternativ. Den nya landskapsrätten för Medelpad blev Harbiffar med svampsås, där ca 3000 deltagare skickat in nya förslag. Tävligen och omröstning skedde 2009 via ICA-*Buffé*, ICA:s annonsblad med artiklar och recept och tävlingar.

15 mars 2017 P4 Västernorrland

P4vasternorrland@sverigesradio.se

"Mångas favorit är den underbara tjälknölen", sades i ett program om Tjälknölen i P4 Västernorrland. "Men visste ni att den 'uppfanns' i en ugn i ett kök vid Hundberget i Torpshammar?" frågar reportern. Ingela Nilsson, dotter till Ragnhild Nilsson hörde av sig till P4 Västernorrland och berättade:

Mamma jobbade skift på Boda Borg⁷ och pappa ansvarade för att fixa fram råvarorna så att mamma kunde skrida till verket när hon kom hem. Han hade lovat att ta fram älgkött från frysen för att tina, men glömde och fick panik. Då fanns inga mikrougnar. Så han slängde in den i ugnen på lite tiningsvärme och gick sedan ut och glömde. Det var dock inte 12 timmar, men många timmar. Mamma kom hem efter kvällspasset och undrade vad han höll på med och var inte glad.

- Ska du förstöra köttet, karl!

Hon kollade om köttet gick att använda åtminstone till hundmat. Tyckte det var för fint att kasta så provade att salta in det som förr i saltlag. Sedan förfinades receptet och pappa skickade senare in detta till ICA-kurirens tävling utan att min blyga och lågmälda mamma visste något, så hon fattade inget utan trodde att de ringt fel. Pappa fick ytterligare en sak att förklara. Incidenten hände någon gång på 70-talet, men tävlingen var 1982 tror jag.

Landskapsmåltiderna

I samband med firandet av Sverige 500 år och kung Carl XVI Gustavs 50 år på tronen startade ett projekt om landskapsmåltider. Det resulterade i boken *Sveriges landskapsmåltider* (Daun, 2023). Landshövdingarna i samtliga län fick i uppgift att se till att landskapsmenyer skapades i alla landskap; det blev viss överlappning

⁶ På Norra Berget finns Skvadren, ett fantasidjur, en kombination av hare och tjäder. Det började med en jakthistoria, som berättades på Hotell Knaust i Sundsvall. En flottningsinspektör skröt med att ha skjutit en bevingad hare. Skrönan blev så småningom en tavla och slutligen en uppstoppad skvader.

⁷ Boda Borg i Torpshammar Startade 1995, så det måste ha varit någon annan typ av arbete på 80-talet

komma till vårt nationaldagsfirande!

Vi hade fått låna Magnus Ewaldz stora tält att ha över dansbanan, en välsignelse. Chalmers föredrog att inte ha tältet där under sin konsert, men starka armar lyfte undan det och lyfte upp det igen efteråt. Dansuppvisningarna gjorde sina inslag på dansbanan om än det var lite blött och lite halt.

Det var premiär för några av knattarna och barnen i Näverluren, i deras dansuppvisning för alla åldrar och sångframträdande av barn. Musiken kunde hålla till under tälttaket liksom sånginslagen. Dräkvisningen genomfördes under tältet.

Vid prova-på-dans med publiken till Göteborgs spelmansförbunds musik var det riktigt mycket folk som dansade på dansbanan! Fullt faktiskt!

Fikaförsäljningen, lotteriet, prova-på-slöjden och PR-bordet höll till under sina respektive tält och det fungerade.

Dräktarna, slöjddemo och försäljning av alster hade flyttat in i Annexet i år. Funktionärslunchen fick det lite obekvämt och trångt, men även det gick bra.

Folkdansringens insats med att hissa flaggorna vid Symfonikernas start kl. 14 är tradition. Två dräkklädda par hissade flaggorna

där även i år. Publiken på stora gräsplanen var mindre men ändå stor trots regnet.

Folkdansringen stod som vanligt för en uppvisning vid nationaldagsfirandet på Hammarkulletorget. Det var Nationals ungdomar som dansade där, ett stort gäng som först visade sina fartfyllda danser i Slottsskogen innan de åkte till Hammarkullen. De klarade sig nästan utan regn där, men publiken var betydligt mindre än den vanligtvis brukar vara.

Antal funktionärer och timmar

	2025	2024	Timmar	%
GNDS	26	21	125	16,2
Kongahälla	16	19	146	18,9
Letsegården	13	14	56	7,3
National	53	54	242,5	31,4
Näverluren	35	33	101,75	13,2
Polskedanslaget	7	3	30	3
Victoria	12	12	70	9,1
Summa	168	163	777,25	100%

Ni undrar kanske om det gick ihop sig ekonomiskt. Det gjorde det! Trots regn och betydligt färre besökare och utgifter anpassade för vackert väder så blev det 15 028 kr i vinst varav 50 % 7514 kr har betalats ut till föreningarna i förhållande till antal arbetade timmar. Resterande 50 % går till Folkdansringen Göteborg.

Vad har hänt...

Folkdräktsmarknaden 27 april

Det var en dag med vackert väder, och högtryck inne i lokalerna hos oss. Vi hade verkligen mycket folk både inlämnare på förmiddagen och köpare på eftermiddagen.

Turligt att det var vackert väder eftersom folk fick köa en hel del både på fm vid inlämningen och innan vi öppnade försäljningen kl 13. Kommittén funderar på hur vi kan minska köandet till nästa gång?

Vi har en fantastisk funktionärsstyrka! 22 st i år. Många har varit med många gånger men för somliga var det första gången. Somliga funktionärer kommer ganska långt ifrån för att hjälpa till, såsom Dalsland, Orust, Linköping. Även en del inlämnare och köpare har åkt en bit. Vi sålde för ett högre belopp än någon gång tidigare, 92 099 kr. Jämför 2023 81 000 kr och 2024 76 000 kr.

Folkdräktsmarknaden verkar fylla ett behov och drar alltmer folk för varje år. Vi ser att förutom att hjälpa till så att icke behövda dräkter kommer till nya ägare så sprider vi en massa kunskap om folkdräkter till alla besökare, också en viktig del. Som en bonus ger också dagen en viss vinst till distriktet. Organisations- och Dräktsektionen Folkdansringen Göteborg

/Stina Olsson

Nationaldagen 6 juni

Nationaldagskommittén 2025 var Karin Mälbo Ka, Anne Carlsson Ln, Lars-Ove Andersson Ka samt Stina Olsson Ln. Som vanligt höll kommittén flitig koll på väderprognosen inför 6 juni och i år hoppades vi på bättre väder än vad som utlovades. Det blev det dock inte, 6 juni var en mycket regnig dag. Skönt ändå att det var uppehåll när vi ställde iordning på förmiddagen samt att det slutat regna på kvällen när vi plockade ihop. Också bra att det var relativt varmt och att det inte blåste.

Vi konstaterar att alla var vid gott mod och utan att klaga anpassade sig till de lite ändrade förhållande som det ju blev. Vi upplevde att det var en positiv och trevlig stämning både hos besökare och funktionärer under vårt regnväta nationaldagsfirande 2025. Förstås hade vi inte lika stor publik som vi brukar ha vid torrt och soligt väder, dock förvånansvärt många ändå.

Det blev till att ta fram regnplanen, och bearbeta den lite. Allt scenprogram kunde vi ha utomhus utom musiken "Bort i vägen" med Göteborgs Spelmansförbund, de flyttade in, liksom Wendelsberg som var oroliga för att dansarna skulle halka på den våta dansbanan. Chalmers gjorde en fantastisk konsert som vanligt, i år med rekordmånga sångare. De hade anmält 95, och det blev nästan så många. Lyckliga är vi att de vill

mellan län och landskap i vissa fall. Landskapsmåltiden var tänkt att serveras till Kungen vid hans Eriksgata runt om i landet.

För Medelpads del har Tjälknölen nu försvunnit. Rätten får en två sidor lång svanesång eller dödsruna, (Daun 2023, s 61–62). Den nyskapade landskapsmåltiden med förrätt, huvudrätträtt och efterrätt består av *Mousse på rökt sik med romsås, kavring och hovmästarsås*, som förrätt. Huvudrätt är *Kantarellstekt abborre med gräddkokta kantareller, potatisterrin och picklad lök*. Efterrätt: *Klappgröt med lingon, blåbärskräm, hallonmaräng och gräddmjölk*.

Jag har inte provlagat någon av rätterna, men gör två reflektioner. Fisk i både förrätt och huvudrätt är "lite mot reglerna". Klappgröt till efterrätt; gröt vid högtidlig middag är ett steg i samma riktning som Jessie Sommarströms Kulturgröt vid Nobelfesten 2024. Här var Medelpad en föregångare. Heder i så fall åt Kenneth Sillman på restaurang Lörudden, som vågade utmana.

Tjälknölens svanesång

Med rubriken "Manligt slarv är uppfinningarnas moder" når berättelsen om Tjälknölen nya svindlande höjder. Jag saxar lite ur texten:

Landskapet kan tacka sin lyckliga stjärna för Eskil Nilsson, Ragnhild Nilssons make.

Ragnhild ringde sin man från skogen och bad honom tina en frusen älgstek. Eskil gjorde som han blev tillsagd, skjutsade in den frusna köttklunsen i ugnen. Givetvis glömde drullen kvar dyrgripen. *Ja, se karlar*, utbrister ni nu, men sakta i backarna. Den här gången spelade nämligen den manliga bristfälligheten mathistorien i händerna.

Förfärelse spred sig inom Ragnhild när hon upptäckte den kvarglömnda tingesten i ugnen.

... hon inledde flinkt en räddningsaktion. Steken lades i välkryddad saltlag och gick ånyo in i ugnen. När hon tog ut köttet, timmar senare, upptäckte hon till sin glädje att det inte enbart var ätligt – men rentutav delikat.

Efter att specialiteten i omgångar förfinats hemmavid gottgjorde Eskil Nilsson sig genom att i lönnedom skicka in hustruns recept till ICA-kuriren. Ragnhilds nödlösning utsågs till landskapsrätt i ICA-kuriren 1982 och inledde därefter ett landsomfattande segertåg.

En hjärtevärmade historia om en frusen älgstek.

Ja, vad var det egentligen som hände?

Om jag gick i taket, när DN 1993 skrev " Från början lär tjälknöl vara en norrländsk specialitet som alltid lagats av fryst älgkött", så gjorde beskrivningen av tjälknölens historia mig, som forskare, nyfiken på vad det var som egentligen hände. Vem gjorde vad? Hur gick det till när tjälknöl blev bygderätt och landskapsrätt?

Jag gör en tabell över de olika publikationer och presentationer som kommit fram i sökandet efter Medelpads bygderätt/landskapsrätt.

Tabell. Tjälknölens historia

Vad hände?	Vem publicerade vad o när? Vem gjorde vad? Ragnhild (R) eller Eskil (E)					
	ST 1982*	ICA 1982	ST 1983	P4 Y- län 2017	Daun 2023	Anmärkningar
Glömt ta ut ur frysen				E		
Ber någon ta ut ur frysen					R	
Tar ut ur frysen		E	R	E	E	
Lägger in i ugnen		E	R	E	E	
Glömmer ta ut ur ugnen		E	R	E	E	
Gör saltlag till steken		R	R	R	R	
Lägger in i ugnen igen					R	Ej enligt receptet
Ger namn åt rätten		E		E	E	
Skickar in till ST-tävling			R			
Skickar in till ICA-tävling				E	E	Ingen tävling i ICA - 82

*Sundsvalls tidning finns på mikrofilm. Återstår för mig att leta upp texten om tävlingen. Återkommer i nästa nr av Vävan för att ta del av ursprungshistorien.

- 1982 Sundsvalls Tidning arrangerar en tävling om Medelpads egen landskapsrätt
- 1983 Medelpads kokbok, Sundsvalls Tidning
- 1993 januari DN artikel om Tjälknölen. Inget om tävlingen
- 1994 Telia landskapsrätter på omslaget. Ej Tjälknölen
- 2009 och 2010 ICA tävling om nya och omröstning om gamla landskapsrätter. Tjälknölen kvar
- 2023 tävling om landskapsmåltider. Farväl till Tjälknölen i boken Sveriges Landskapsmåltider
- 2025 Tjälknölen lever kvar med många recept på nätet.

Spelar det någon roll?

Har det alls någon betydelse vem som gjorde vad och att berättelserna är så olika?

Ja, det tycker jag. I *Medelpads kokbok*, som beskriver tävlingen ett år efteråt, är det Ragnhild som har huvudrollen. Hon skickar in och hon vann. Så står det. De senare berättelserna (P4 Västernorrland med dottern Ingela 2017 och Daun (2023)

Minnesord

Märta Öström

98 år och 9 månader gammal somnade Märta Elisabeth in i våras efter ett aktivt dansliv nästan in i det sista. Hon växte upp på Flatön och hade anor från näraliggande Skaftö. Märta berättade hur de dansade på alla kalas. De vuxna tog med barnen, sjöng och spelade. När hon var litet äldre fick hon dansa Skaftökadrilj på en loge i Stuveröd på Skaftö och i Fiskebäckskil lockade en dansbana, liksom flera ställen på Orust. I övre tonåren kom hon till Göteborg.

Upptecknare av danser gav hon inte mycket för. Om de såg någon som sprätte med benen så trodde de att alla gjorde det. Jag tänker inte steg, sa hon, det viktiga är TAKTEN!

I år 2025 var hon fortfarande medlem i GNDS och SoS och tidigare Allmogegillet. GNDS lockade med sina många härliga resor. Resa - det gillade hon! Det blev många resor även utanför folkdansens.

Den sista större resa hon var med på var till Folkdansringens jubileum 1920-2020, som firades i Stockholm 2022. Märta och ytterligare en lika gammal var de äldsta och de placerades vid hedersbordet.

Förutom dans och folkdräkter är Märta känd för sina mattor. Egentligen hade hon velat inrikta sig mer på finvävnader som ridåer, gardiner och möbeltyger, men nu "skulle det inte vara sånt mer" fick hon höra. Då fick hon se azaleor, lila, rosa och blå och inspirerades till att förnya den svenska trasmattnan. Det gjorde hon med stor framgång!

Maken Erik gick bort för några år sedan, men hennes två söner, barn och barnbarn var stora glädjeämnen. Sitt läsintresse hade hon kvar hela tiden. /Kristina Jarnedal för GNDS och SoS

Dräktbutik i Gräfsnäsgråden en av landets bäst sorterade butiker för dräktmaterial

Vår specialitet i dräktbutik är dräktmaterial till de västsvenska dräkterna, speciellt Bohuslän samt material till dräkter från norra Halland och till Tungekläden (Västergötland).

Vi har också mycket annat material, såsom linne och bomull till skjortor och särkar, blommiga bomullstyger (kattuner) till förkläden, kläder, stor sortering av bomullsspetsar, sidenband och knappar av olika slag.

Halskläden av bomull eller siden finns i många olika färgvarianter. Stort utbud av siden till mössor samt sy- och brodersilke i många färger. Vi har sybehör såsom lintråd i olika grovlek och färg samt vax (att vaxa lintråd).

Viss litteratur om dräkt finns att köpa, vykort samt yllestrumpor i div. storlekar."

Välkomna in!
Dräktbutik har öppet alla helgfria
torsdagar 16.00-20.00.

BESTÄLLNING
Ring under butikens öppettider:
0708 - 311 791

Butiken skickar varorna!

Julstängt

titlar är könsneutrala, förutom brodös, som är feminin. Bland annat nämns konstnären Jockum Nordström, som ritat mönster till både mattor och textilier, och brodösen Anna Eriksson som tolkat och färdigställt hans skisser. Bland lärarna finns Ivar Asplund, gästlärare i stickning. Han lärde sig sticka av sin farmor, smög med det som tonåring, utbildade sig i latin men lät till slut stickningen ta över.

Tidslinjer och milstolpar

Tidslinjer i boken ger struktur och överblick. Några viktiga årtal:
1872: Förspelet till grundandet av Handarbetets Vänner
1874: Handarbetets Vänner grundas
1900: HV gör succé på Världsutställningen i Paris
1964: HV förstatligas
2024: HV firar 150 år och hyllas med denna bok

Fakta om boken

Bokens titel är *En textil historia. Handarbetets Vänner 100 år (2024)*, redigerad av Bo Madestrand. Den är utgiven av Arvinius + Orfeus Publishing AB, med författarna Bo Madestrand, Cilla Robach, Carolina Söderholm, Philip Warkander och Kerstin Wickman. Grafisk design står Nina Ulmaja för och fotografer är Ellinor Hall och Patrick Miller. Tryck och bokbinderi: Livonia Print SIA, Lettland. Boken väger 1,2 kg och är tryckt på tjockt papper, även om papprets exakta sort inte anges.

Intryck och helhetsbild

Det robusta formatet skänker boken en tyngd och betydelse – att hålla den är att hålla ett stycke svensk kulturhistoria. Varje uppslag är fyllt med utvalda bilder som lyfter fram textilernas färgprakt och hantverkets detaljer. Den grafiska formgivningen binder samman dåtid och nutid och inspirerar till vidare upptäckter. Hållbarhet och estetik går hand i hand, både vad gäller materialval och tryckets omsorg, och även om pappret förblir en gåta, präglar det läsoplevelsen från första till sista sidan.

/Marianne Pipping Ekström

tonar ner Ragnhilds roll och lyfter Eskils insatser. Eskil ges rollen av en slarver, men också som kreatör och aktiv skapare av Tjälknölen. Ragnhild står där blyg och lågmäld och räddar i tysthet hela rätten.

Jag tycker också att Daun, i sin iver att göra ett roligt farväl av Tjälknölen, skarvar till lite för mycket. Ragnhild "ringer från skogen", men Boda Borg är en herrgård. Hur många hade bärbar mobil i början på 80-talet, om hon nu skulle ha ringt "från skogen"? Enligt Daun lägger Ragnhild in steken med saltlake igen, där den får ligga flera timmar. Det stämmer inte heller. Hur ska jag kunna lita på annan information i boken om så mycket är påhitt eller slarv?

Cliffhanger: jag ska, till nästa nummer av Vävan, försöka kolla upp originalexterna i Sundsvalls Tidning 1982, januari-augusti eftersom ICA-kuriren publicerar sitt nummer om Medelpad i september 1982.

/Marianne Pipping Ekström

Referenser

Centergran, Ulla (1993) *Dräkter i våra bygder – Förteckning över det vi brukar kalla folkdräkter* s 84–85.
Daun, Christian (2023) *Sveriges landskapsmåltider*. Ordfront.
Jakobsson, Oskar (1963; 1982) *Svenska ladskapsrätter*. Generalstabens litografiska anstalts förlag, Svenska Turistföreningen.
Nilsson, Astrid (1993) Tjälknöl lika god utan tjäle. DN 14 januari 1993.
Pipping Ekström, Marianne (2023) Landskapsrätter i Sverige med Göteborg i sikte. *Vävan 1-2023*, 3–11.
Recept Ragnhilds tjälknöl. (15 mars 2017 kl 10.10.) P4vasternorrland.sverigesradio.se
Sehlstedt, Elias (1872) *Svea*. Ur Sång om Ångermanland.
Sundsvalls Tidning ST, 1983) *Medelpads kokbok*.
Sveriges nya landskapsrätter (2010) Tony Wallin (red.) ICA AB.

Tjälknöl (Ragnhilds originalrecept)

1–1,5 kg fruset älgkött, gärna stek
5 dl vatten
1,5 dl salt
1 tsk socker
ev kryddor efter smak som svartpeppar, lagerblad, enbär, timjan och vitlök

Gör så här:

Ställ ugnen på 75–100 grader, beroende på ugn
Lägg det frusna köttet på ett ugnsgaller och ställ in i mitten på ugnen.
Placera en långpanna/plåt under som samlar upp köttsaften.
Låt köttet stå i ugnen ca 12 tim eller i en innetemperatur på ca 75 grader, lägre om man vill ha köttet mer rosa.
Ta ur köttet och lägg i en stekpåse
Koka vatten salt, socker och ev kryddor till en saltlag.
Håll sedan den varma lagen på köttet i stekpåsen och förslut väl.
Låt det kallna och vänd påsen ibland.
Servers med lingonsylt eller rårörda lingon.
(15 mars 2017, p4vasternorrland@sverigesradio.se)

Sektionsnytt

En Hoppfull Höst för Barn och Ungdomar – Dans, Gemenskap och Magiska Upplevelser!

Vi har haft en fantastisk vår och sommar, full av dansglädje och inspirerande aktiviteter. Här kommer en glimt av allt som hänt – och självklart också på vad som väntar under hösten!

Tillbaka i minnet – Vad som varit

I början av mars packade 24 ungdomar och ledare väskorna och hoppade in i fem bilar för att åka ner till Danmark och delta i den årliga *European Youth Dance Festival*. Det var en oförglömlig upplevelse med fantastiska duktiga ungdomar från Europa – Sverige, Irland, Norge, Färöarna och Danmark. Lägrret var som vanligt välorganiserat och fyllt av energi. Både ungdomarna och ledarna kom tillbaka fyllda med ny danslust och massor av fartfyllda danser till våra ungdomslag.

Foto Johanna Tungodden

10 maj var vi med och firade *Barnensdag i Göteborg*, där 16 barn och ungdomar från Fds. *National* och FdL. *Näverluren* dansade för fullt till musiken från Urban Lind och Anders Utter. För många av de dansande var detta deras allra första uppvisning, och vilken uppvisning det blev! Vi vill rikta ett stort tack till alla som var med denna soliga dag.

I somras reste många från Göteborg till Orsa för att delta i *Polskemärkesuppdansningen*. Stor applåd till Alma Lind och Inez Evaldz som briljerade och dansade hem varsitt bronsmärke. Vi uppmanar er ungdomar att prata med Alma och Inez om deras upplevelse. Kanske du vill dansa upp för märken?!

Foto: Jessica Lind

Boktips!

En textil historia: Handarbetets Vänner 150 år

Boken *En textil historia*. Handarbetets Vänner 150 år bjuder in till en

färgsprakande resa genom textilkonstens värld. Genom sidor fyllda av konstverk och inspirerande bilder får läsaren insikt i textilkonstens utveckling och betydelse. Många gånger dyker insikter och nya fakta upp som överraskar, ibland tänker man: "Aha! Så gick det till." Ett uppmärksammat avsnitt är "Hur mycket broderi får man för pengarna?" där 150 timmars handbroderi av en mästebrodds resulterade i ett guldbroderi på en t-shirt, med titeln 150 HRS MAN/S MACHINE. Ett motsvarande broderi skapades med maskin, där programmeringen var det mest tidskrävande steget. Detta leder till en reflektion över skillnaden mellan hantverk och industriell produktion.

"Minnet av ett landskap" i Riksdagshuset

Boken berättar även om den stora vävnaden "Minnet av ett landskap", skapad av Elisabet Hasselberg Olsson för Riksdagshuset. Tanken var att påminna riksdagsledamöterna om sitt ansvar, men även inge hopp. Handarbetets Vänner fick uppdraget att väva

konstverket, där vävmästarna Barbro Gren och Emiko Uematsu deltog. Den gigantiska vävnaden, 560 x 960 cm, är i lin, då konstnären var allergisk mot ull. Det tog ett år att färdigställa vävnaden, som sedan 1983 hänger i plenisalen och i folkmun kallas "Riksväven".

Bokens uppbyggnad och innehåll

Verket är indelat i två huvuddelar: "Frihet och konstnärlighet" och "Flinka händer och vilda drömmar". Inledningsvis presenteras Handarbetets Vänners egen fastighet på Djurgårdsstaden, med bilder som väcker längtan efter ett besök i Stockholm.

Frihet och konstnärlighet

Den första delen behandlar verksamhetens gryning, pionjärer, kyrklig "haute couture" och politisk textilkonst. Exempel är en mässhake i italiensk sidendamast med guldblatter samt Siri Derkerts vävnad "Vad sjunger fåglarna????", känd för sin röda text och de fyra frågetecknen. Vävnaden, ursprungligen betitlad "Säg nej till biociderna", skapades 1965–67 inspirerad av Rachel Carsons bok "Tyst vår".

Flinka händer och vilda drömmar

Den andra delen samlar berättelser om några av de många personer som verkat hos Handarbetets Vänner – lärare, konstnärer, vävare, konstbrodds och konstvävnadsmästare. De flesta

möjlighet att köpa av deras många drycker som tillverkades utan alkohol.

Den 6 april, Spårvagnsmuseet vid Stampen. Till vår förvåning och igenkännande glädje möttes vi av en kändis, folkdansaren Christer Wennberg, han skulle informera och hålla i rundvandringen. Besöket inleddes således med rundvandring i vagnhallen. Där fanns vagnar allt från hästspårvagn, första elektriska vagnen fram till vagnar från 1970-talet, här fanns även bussar av olika typer, inkl trådbussar mm från förr. I utställningssalen fanns uniformer, biljettautomater mm samt litteratur om spårvagnar.

Jag var själv med till utflykten till Åkulla bokskogar med Bexells talande stenar i skogen vid Rolfstorp. Det var godsherrn och riksdagsmannen Alfred Bexell som i slutet av 1800-talet lät två stenhuggare göra inskriptioner av tänkespråk på stenar, hållar och klippväggar runt omkring på hans gods. Efter Bexells död föll stenarna i glömska och täcktes av mossa. 1925 återupptäcktes inskriptionerna, därefter har man funnit 160 inristade tänkespråk, med jämna mellanrum hittar man nya ristningar och det finns sannolikt många som ännu inte har påträffats. Vi fick guidning av Nina Kvist från Hembygdsföreningen, mycket kunnig och intressant och trevlig. Vi trodde att vandringen skulle ta en timma, den tog 2,5 timma, tiden flög iväg. Det var

vackert i skogen men oländig terräng, upp och ner och halt bland boklöven som låg på marken. Efter skogs promenaden var vi rejält hungriga och de flesta åkte till Apelviken i Varberg och fick där god mat.

Som tidigare sagts, nu tar vi nya tag och ser fram emot vad hösten kan erbjuda:

Kom ihåg, den 21/9 är det Folkdansringens dag, Gudrun Johansson är en av arrangörerna, läs hennes tidigare utskickade brev. /Gunilla Magnusson

Knatte & Barndans!

Alla föräldrar och mor-och farföräldrar se hit

Vi har en grupp för 2-6 åringar
Vi dansar på Gräfsnäsgrården
ojämna söndagar kl 15.00
Ring för mer info
Ylva Ewaldz, 070-9785868

Kom och pröva på - Hör gärna av dig innan du kommer!

Är du mellan **7-13** år så kom varannan fredag kl 18-19 och dansa med en grupp tjejer och killar!!
Jämna fredagar fram till höstlovet och ojämna efter höstlovet
Ring för mer info
Matilda Utter, tel. 031-190383

Kom och pröva på!!

Blicka framåt - Vad som händer i höst

Men nu är det dags att lägga fokus på hösten!

Vi hoppas att alla små troll har anmält sig till årets barnläger, för här kommer en riktigt magisk helg: Vi önskar alla barn från hela Sverige välkomna till Göteborg den 24-26 oktober

Ett läger för alla småtroll mellan 7 och 13 år, vi bjuder vi in till en helg fylld av äventyr och sagomagi. Vi kommer leka, dansa och så blir det en rejäl dos med troll - förhoppningsvis blir trolldansarna kvar även efter lägret, fyllda med glädje och nya vänner.

Plats: Gräfsnäsgrården, Landskapsstugevägen 2, Göteborg
Pris: 600 kr (800 kr för icke-medlemmar i Folkdansringen)

Sista anmälningdag: 1 oktober
Det är max 50 deltagare, så se till att anmäla dig snabbt - först till kvarn!
Vi ser verkligen fram emot denna helg och hoppas att alla småtroll är lika peppade som vi. Kom och var med i denna oförglömliga helg!

Höstkurs (för ungdomar och de med ungdomen kvar i sinne och kropp)

Vi hade sett fram emot att ha *Anbjørg* och *Audun* från Norge som kursledare under höstkursen, men eftersom de väntar barn har vi fått flytta fram deras kurs till mars 2026. Men ingen fara - i stället har vi lyckats få tag på en helt fantastisk

kursledare: **Heidi Palmu från Finland!**

Heidi kommer tillsammans med *Marcus Blomberg*, att ge oss en dag full av inspirerande dans och teknik. Heidi är en riktig stjärna inom folkdans och pedagogik, och vi är så glada att hon ville komma till oss! Det här kommer bli en fartfylld och lärorik dag, och vi ser fram emot att få lära oss nya danser och utveckla våra dansfärdigheter.
Datum för kursen: lördagen 22 november

Plats: Gräfsnäsgrården
Detta är en dag ni inte vill missa - mer information och anmälan finns på www.folkdansringenogteborg.se

-Anmäl er till höstens aktiviteter, så ses vi på dansgolvet.
/Barn och Ungdoms Sektionen-BUS

På gång med dräktsektionen
Dräktboken har öppnat igen efter sommaruppehållet. Torsdagar kl 16 - 20.

Kursen i sömnad av skjorta, linnesärk eller överdel blir framflyttad till senare tillfälle.

1 september startar kursen i Folkdräktssömnad. Den blev fullteknad ganska snabbt, en del fortsätter en del är nytillkomna.

Deltagarna syr nya dräkter, ändrar, kompletterar eller lagar.
Det är 6 kurstillfällen varannan vecka under hösten.
Kursledare är Stina Olsson med Katharina Cullberg och Anita Nyberg som medhjälpare.

21 september är det Folkdansringens dag.
Dräktsektionen kommer att medverka. Ett Dock och Klädpaket som legat bortglömt i många år ska fram och visas för publiken igen.
Det ger en inblick i hur barn var klädda förr dvs på 1800-talet
Från lindebarn till koltbarn, hur klädseln skilde sig mellan samhällsklasserna. Sektionen kommer också att hålla i en lite annorlunda dräktvisning där vi visar hur man klär på sig en dräkt.
Vi fokuserar på dräkter från närområdet

12 oktober OBS! ändrat datum
Höstens Temadag Lappa & laga är lösningen. Det gäller vilka kläder som helst. Gör en insats för dig själv och miljön. Laga, lappa, snygga till, förändra, sy om dina kläder.
Tag med dig de kläder du vill jobba med. Bra tillfälle att komma igång, få råd och tips, fråga hur andra gör, dela med dig av dina egna bästa tips. Hela dräktsektionen är på plats för att inspirera och hjälpa dig.
Mer information på annan plats i Vävan och på Folkdansringen Göteborgs hemsida.

Vad har hänt sedan sist?

Folkdräktsmarknaden 27 april som vanligt välbesökt. Se rapport på annan plats i Vävan.

5 maj var Dräktsektionen Folkdansringen Göteborg värd för vårens möte med Dräktrådet i Västra Götaland utökat med Halland. Dräktrådet är ett samarbetsorgan för alla de som på något sätt sysslar med folkdräkter dvs Hemslojden, Folkdansringen, Hembygdsförbundet, museerna med flera. Vi delar med oss till varandra om vad som händer i våra respektive områden, tips och kunskaper m.m.

6 juni Nationaldagen
Dagen var mycket regnig men alla hjälptes åt med glatt humör.
"Dräktarna" höll till inomhus i Annexet, bl a med demonstration av att montera bindmössor
Inger-Lise Riphagen Ewaldz höll i dräktvisningen ute på dansbanan under tälttaket
Se nationaldagsrapport på annan plats i Vävan

/Dräktsektionen genom
Anita Nyberg

Kursverksamhet tillsammans med

lyssna. Hoppas att vi kan få besök av alla gästinstruktörerna igen.

I Victoria är vi bra på att fira, först ut med Semmelfest som Ingrid Blume ordnade med och hämtade stor beställning hos vår sedvanliga leverantör i Sandarna. Vi hade Påskfest, och då blev vi bjudna på räk- och laxsmörgåsar, som ombesörjdes av Maria Lissmatz och Leif Schöndell. Så till den 21 maj, aviserad kväll med hemligt innehåll, vi undrade så. Jo, Bengt Johansson, vår speleman fyllde 80 år, (otroligt, räknas av mig som en av de unga pojkar). Vilken fest, vilken uppvaktning, där var musiker från alla grupper som Bengt spelar med, de fyllde scenen och även golvet framför scenen från vägg till vägg, vilken musik, en glädje att lyssna på och dansa till. Bengt fick krans på huvudet och rosor från var och en i Victoria, vilken buktett det blev. Det hölls tal och sjöngs till Bengts ära, vi åt och vi drack och hade en underbar kväll tillsammans med Bengt och Gudrun och alla inbjudna.

Syringens deltagare fick i april en bildvisning och föredrag av Stina Olsson. Det handlade om att resa i Uzbekistan och Kirgizistan, två fd Sovjetrepubliker. Stina har som vana att göra annorlunda resor, vi fick på detta sätt en inblick i hur det är att leva och bo i de två fd Sovjetrepublikerna, Stina hade också med sig hantverk och vävnader som hon inköpt och förevisade.

27 april var det Dräktmarknad i Annexet, så mycket folk, det köades utanför och dräkter och dräktdelar lämnades in och dräkter, skor och smycken bytte ägare. De frivilliga funktionärerna (ca 20 st. nästan hälften från Victoria) hade fullt upp, en intensiv och givande dag.

Nationaldagen bjöd på strilande regn, gångvägen runt gräsplanen framför Gräfsnäsgråden blev upptrampad och lerig, men sådant bryr sig inte våra trogna om, de stod i sina stånd och gick i sina dräkter och Chalmers manskör sjöng utan erbjudet tälttak för att höras ordentligt.

Vi har gratulerat de som fyllt jämt eller 5-tal:
13/3 Leif Schöndell 70 år
14/4 Robert Eriksson 70 år
9/5 Kerstin Svantesson 70 år
23/2 Ulla-Karin Wennergren 75 år
23/3 Göran Helgesson 80 år
16/5 Maj Lundin 80 år
21/5 Bengt Johansson 80 år
23/2 Gun-Britt Andreasson 85 år

Friluftskommittén har ordnat olika aktiviteter, här kommer Lennart Anderssons rapporter:
18 mars, Vega Bryggeri på Ringön, Vi blev mottagna av Erik Centerwall som guidade oss. Först genomgång om bryggeriets historia som sedan följdes av besök inne i bryggeriet. Erik informerade om ölets väg från torra ingredienser till färdigt öl på burk samt om olika öltyper. Som avslutning fanns

konserterna och man får lyssna till de bästa musikerna, grupperna man kan tänka. God lagad mat finns hela dagen.

Fredagens konsert, för min del, var i den gamla medeltidskyrkan som faktiskt ligger inne på området så gott som. Ornunga gamla kyrka. Det var tänkt att kyrkan skulle rivas 1905 då den nya stod klar; man gjorde ju så överallt. Men en förening bildades som köpte kyrkan och som lever än: Svältornas fornminnesförening, som också är en av arrangörerna av stämman.

I kyrkan denna gång spelade Ida Meidell och Johan Hedin 1700-talsmusik. Ida på barockviolin och Johan på nyckelharpa. Dom har studerat kyrkomusikernas dvs. klockarnas notböcker från 1700-talet. Vi fick höra bl.a. polonesser (Johan Eric Blomgren, Skåne) och menuetter men även en polacca (Johan Helmich Roman, Stockholm), ett preludium i E (Anders Ekbäck, norra Småland) och en bourré (också Ekbäck). Mycket njutbart. Idas och Johans spel och instrument går underbart fint ihop.

Mellan låtarna berättade Ida om klockarnas liv. Man måste vara kunnig i allt. Stråkmusiker, blåsmusiker, musiklärare var väl inte så konstigt, men matte-, svenska- och kristendomslärare kunde också finnas i anställningskraven. Dessutom prästassistent, kyrkvaktmästare, städ-och materialansvarig,

orgelstämmare och sjukvårdare. Och dåligt betalt. De spelade ju också ute till dans och bröllop ute i bygden och komponerade egen musik. Man får veta mycket när man är ute och reser.

/Evalena Davidsson

Dansen börjar onsdagen den 3 september, vi kan då dansa med ny energi efter en

rekordsommar. Redan den 31 augusti blir det Spark - i - gång, vi reser då med Ångaren Bohuslän till Marstrand, hoppas att sommarens väder håller i sig.

I midsommarveckan dansade vi för Ulla Centergran och hennes grannar på Ullas äldreboendet i S:t Jörgen Park. När Kerstin Lundberg presenterade våra dräkter så fyllde en alert Ulla i med ytterligare uppgifter och underhöll oss med anekdoter. Vi dansade även för Askims Vänkrets, Sandlyckans äldreboende i Kullavik och Villa Hovås, alltid lika trevlig inledning av Midsommarhelgen.

Under våren hade vi en helkväll med gästdansledarna Ingegerd Hägnesten och Jimmy Persson, alltid mycket uppskattat. Vi fick även besök av andra inspiratörer, Lisa Delmar och Rune Björnin fick oss att dansa olika danser till annan sorts musik, kul, men det gäller att

VÄSTSVENSKES FESTIVAL MED MUSIK OCH DANS

PLANETA FESTIVAL

Dansa svenska folkdanser! Kom och pröva på dansrikedomen som finns inom folkdansen!

Följ med in i den traditionsrika kulturen med hjälp av våra duktiga dansinstruktörer med flera års erfarenhet av att lära ut.

I pausen dukas det upp något gott!

Kom till vår folkdansworkshop, så visar vi hur man gör!

Vi lär ut svenska folkdanser som dansas i par eller flera tillsammans. Kom själv eller ta med kärleken, senaste ragget, kollegorna eller mamma.

Alla är lika välkomna!

När: Torsdag 30 oktober kl. 19.00 – 21.30

Vi sjunger och dansar tillsammans - kommer du?!

Kom till vår dans- och sångtimme och var med!

Kom själv eller ta med bästa kompisen, syrran, brorsan eller mamma. Alla kan vara med!! Alla är lika välkomna!

När: Söndag 26 oktober kl. 15.00-16.00 för barn 2-6 år

Gäller för alla aktiviteterna:

Var: Gräfsnäsgrården, Landskapsstugevägen 2, Slottsskogen

Hur: Fri entré

Frågor: info@gnds.org

Arrangör: Göteborgs National Dans Sällskap & Folkdanslaget National & Folkdansringen Göteborg
www.gnds.org & www.folkdansringen.se/goteborg

Folkdansringen
Göteborg

www.bilda.nu

www.planeta.se

www.gnds.org

www.fdl.national.se

<https://goteborg.folkdansringen.se>

Temadag - LAPPA & LAGA är LÖSNINGEN

**Det produceras mer kläder än vi behöver,
vi köper mer kläder än vi behöver,
vi slänger mer kläder än vi behöver
Det behöver inte vara så!**

LAPPA & LAGA är LÖSNINGEN

Söndag 12 oktober 2025
klockan 10 – 15
Gräfsnäsgrården lilla salen, Slottsskogen i Göteborg

Kom med dina kläder (vilka som helst)

Få kunskap och inspiration av medlemmarna i
Dräktsektionen Folkdansringen Göteborg

Lunchpaus mitt på dagen, antingen Bistro Skeppet (f d Ärtan) en kort promenad bort, eller
ta med egen lunch

Pris: 175 kr medlem i Folkdansringen
225 kr icke medlem

Max antal deltagare 20

Ta med ditt/dina projekt, sax, nål, tråd, annat sybehör, anteckningsbok, kamera

anmäl www.goteborg.folkdansringen.se,
frågor /anmälan Stina Olsson 0724 482 307 eller Anita Nyberg 0708 987 278

Alla är välkomna!
Folkdansringen Göteborg

sedan dansen på nytt . Vilken fin
dag vi fick!

Många av oss hade också en
underbar dag med kurser i spel och
dans tillsammans med spelgruppen
Mittlåt från Jämtland-Härjedalen-
Ångermanland. På kvällen blev det
också en trevlig Danskväll till
Mittlåtspel. Så roligt att det kunde
bli av!! Tack Folkdansringen för
hjälp!

Hoppas att många har upplevt fina
spelmansstämmor i När och Fjärran
under sommaren.
Rätt många från Göteborg fick njuta
av vacker dans och underbart spel
under Polskemärkesuppdansningen
i Orsa första veckan i augusti. Så
Fint!

Så härligt att nu ha en alldeles ny
och fräsch Danshöst framför sig!!!!
Ulla-Britt

/Ulla-Britt Andersson

Skjortor och Särkar,
även kallad SoS.
Det är vi som håller
till i Lilla salen i
Gräfsnäsgrården.

Den räcker gott och väl för oss för vi
är inte så många, men väldigt
ihärdiga. Man vill inte missa ett
danstillfälle när man bara träffas en
gång varannan vecka. Det är som en
familj.

En av våra ihärdiga medlemmar
som tyvärr gick bort tidigare i våras
var Märta Öström. Förutom de sista
åren cyklade hon alltid genom
Slottsskogen för att vara med.
Sedan var hon tacksam att få bli
hämtad av Berit och Bengt som kom
förbi med bil från Ljungskile. Det
var mest för att vara med och lyssna
på musiken, sa Märta. Men en och
annan dans blev det alltid också.
Lite kritisk var hon allt till att det
slarvades med stegen eller turerna.
Vi dansade inte som man skulle,
inte som hon lärt sig. På
fikastunderna fick Märta chans att
berätta hur det var förr.

Vi var flera dansare som möttes i
Hällesåker i juli. Spelmansstämman
där lockade mycket folk i år; kanske
tack vare det underbara vädret
med, sol, värme, en blå himmel och
en lagom vind, som ramade in allt;
musiken, dansen, fikabordet. Så
stämningfullt med buskspel
överallt, på gårdsplanen framför
den gamla lagården och upp i
backen och runt om huset där
hembygdsföreningen bakar
brödkakor hela dan. Där kan man
gå in och handla pinfärskt att ta
med sig hem. Precis så skall en
somrig spelmansstämma vara.

Återigen fick jag chans att vara med
på Ornungastämman i augusti.
Tyvärr bara på fredagskvällen. Jag
sa ju förra året att jag ville vara med
alla tre dagarna i år. Det får bli med
tält nästa år.

Man använder omgivningarna,
ladorna, kyrkorna för att sprida ut

och Rill från norra Bohuslän och då är det ju inte långt över till broderlandet Norge och Reiländer och Pols från Röros.

Den vackra och mjuka Polskan från Bergsjö prövade vi också på med fin hjälp av spelfolk från Kristians Kapell.

En dans som vi gärna återkommer till är Snoepolskan från Halland och det gick fint till Kråkstråks låtar. Från Lillhärdal har vi också en mjuk och fin dans att njuta av i deras Hambo och Bakmes och det gjorde vi i fulla drag tillsammans med Håkans och Ingelas fina spel.

Hälsingland, detta Hambons förlovade Landskap, har ju också en trevlig Hambovals från Järvsö att erbjuda och den blev det roligt att testa på tillsammans med Schenellkvartetten och alla deras Hamboar.

Från Kall hämtade vi deras Bakmes och Polska, där vi på damsidan verkligen får njuta av det snabba 1-2-steget i polskan så att det sveper till så där gott. Karin och Lennart gav oss fin hjälp med det i sitt spel.

Vi ville ju gärna dansa lite dans från hemikring också och då föll lotten på Polska från Skepplanda i Västergötland. Så fint med lite dans på fläck som omväxling. Vi prövade den till flera gosiga låtar ur Billy Lätts rika repertoar.

Avslutning Foto: Kent Molin

Våravslutningen blev en härlig Danskväll tillsammans med Tagel och Compani och Triol, som turades om att bjuda oss på goda låtar. Som grädde på moset fick vi också en inbjudan från Katrine och Tommy till Spel-och-Dans-knyttis i deras härliga trädgård i Jonsered i mitten av juni. Kalaset började soligt och varmt och dansen trädde av hjärtans lust på dansbanan till spel av alla som ville spela. Roligt för det uppstod också lite nya konstellationer av spelfolk, som hittade varandra.

Spel-och-Dans-knyttis i Jonsered Foto: Kent Molin

När det drog ihop sig till matdags tyckte nog vädergudarna att det var tid att tvätta ren naturen med lite eftermiddagsregn, så maten avnjöts inomhus. Mätta och belåtna startade

Vad är på G...

Planetafestivalen

24 oktober - 2 november

Årets Planetafestival äger rum som alltid vecka 44, men med smygstart redan på fredagen den 24 oktober och Folkdansringen kommer delta även i år med arrangemang!!

Hela festivalens program kommer finnas på hemsidan för Planeta: www.planeta.se. Det finns garanterat något för alla att lyssna, titta eller vara med på både i Göteborg och omnejd!

På Gräfsnäsgården sker följande:

Vi sjunger och dansar tillsammans - kommer du?!

Kom till vår dans- och sångtimme och var med! Kom själv eller ta med bästa kompisen, syrran, brorsan eller mamma. Alla kan vara med!! Alla är lika välkomna!

När: Söndag 26 oktober kl. 15.00-16.00 för barn 2-6 år

Testa på Svensk folkdans!

Kom och prova på den svenska folkdansen till tonerna från våra spelmän!

I pausen dukas det upp något gott!

Kom till vår folkdansworkshop, så visar vi hur man gör!

Vi lär ut danser som dansas i par eller flera tillsammans.

Kom själv eller ta med kärleken, senaste ragget, kollegorna eller mamma.

Alla är lika välkomna!

När: torsdag 30 oktober kl. 19.00 - 21.30

Alla kan vara med - Fri entré

/Maria Thorson, nätverksrepresentant, Göteborgs National Dans Sällskap www.gnds.org samt för Folkdansringen Göteborg www.folkdansringen.se/goteborg

Öppet Hus - Kom och prova på folkdans eller spela med vårt husband!

4 september & 30 oktober

19.00-21.30,
Gräfsnäsgården

Fri entré!

Göteborgs National
Dans Sällskap

BARNLÄGER
I TROLLENS SKOG

Svenska Folkdansringen
Folkdansringen Göteborg

VÄLKOMNA TILL GÖTEBORG
24-26 OKTOBER
Vi välkomnar alla småtroll mellan 7 och 13 år, till en magisk helg i trollskogen! Under helgen i vecka 43 väntar spännande äventyr, roliga aktiviteter och minnen för livet.

Vi har plats för max 50 deltagare, så se till att anmäla dig snabbt – det är först till kvarn!

Info och Anmälan

PROGRAM
FREDAG
KL. 18 MIDDAG
SÄGOVANDRING MED TROLLEN

LÖRDAG
MORGONGYMPA
DANSER TILL BARNLEK 2026 I FINLAND
TROLLEN BJUDER IN TILL SIN VÄRLD
MED LEKAR, PYSSEL OCH DISCO

SÖNDAG
VI LÄMNAR TROLLENS VÄRLD
PACKAR OCH SÄGER HEJÅ.
AVSLUTAR HELGEN MED LUNCH KL. 11.00

Bilda

6 juni: Som vanligt deltog barn, knattar, ungdomar, vuxna och herrskapsdansarna i genomförandet av Nationaldagen. Tråkigt att det regnade, men i lottbåset och på dansbanan gick det att trivas. Cissi höll i ett jättefint danspass. Tack Cissi! Hoppas, att du inte skadade ryggen då! Jag utförde en vild dans för att inte ramla på det våta, hala golvet! Inga större skador- bara sträcka senor i vaden! Fantastiskt vilket arbete distriktsfolk lägger ner på denna dag! Nämner inga namn (för då kanske någon blir bortglömd). Men du som år efter år kämpar med logistiken för 6 juni: TACK! Och du som år efter år vandrar till Gården för att dansa, spela, laga mat, osv TACK!

Midsommardansandet fick klara sig utan Anders och mig i år. Vi hade drabbats av en svår yrsel och skulle nog inte orkat med. Men, nog var jag ledsen över att missa dagarna. Får väl fatta, att både Anders och jag blir äldre och äldre. Men det sitter långt inne!

Barnlaget var i Tensta på läger. Det var visst ett bra läger, har jag hört. Tack till alla ledare, som hjälpte till! Barnläger är en investering för framtiden.

4 par från herrskapsdansarna for till Furulund för att fira vår äldsta hedersmedlem. Det var mycket om och men innan vi kom dit, men vi dansade för Käthie och rätt många

av de boende. I augusti -26 har vi "lovat" att komma dit igen för att fira en 100-årig ölänning, som var glasklar och hade sin barndoms språk kvar. Det var som att höra pappa!

I år har det varit stämman på Island. Enligt hörsågen var det endast Daniel som deltog. År faktiskt litet avundsjuk! Hoppas att det var så roligt, som det brukar vara. Naturen är så annorlunda och att ha vänner från andra länder genom dansen är så givande.

Nu nås jag av det tråkiga meddelandet att en av våra äldste, Nils Wallström, har avlidit. Han kom efter en nybörjarkurs och blev tillsammans med sin fru Kate mycket aktiv. Han deltog i resor till när och fjärran, var med på uppvisningar och var flitig på dansgolvet och han spelade ryss på ungdomslagens uppvisning vid Nordlek i Danmark! Han saknas oss.

Glad Höst, Irene
/Irene Bergersjö

Polskedanslaget

Nu när hösten närmar sig med stormsteg, kan vi se tillbaka på en härlig sommar och vårterminen som gick.

Våren blev händelserik med många danser till god musik från våra fina spelvänner. Danserna blev många och skiftande. Där fanns Springdans och Polska från Hogdal-Lommeländ

Vi har åkt till Ragnhildsholme för att uppleva en gökotta i underbart väder. Bertil spelade och vi sjöng till glädje för oss men även för andra besökare.

Den 6 juni firade vi nationaldagen i Slottsskogen och sålde korv och kakor. Trots dåligt väder var det många som kom.

Avslutningsvis genomförde vi midsommaruppvisningar dagen innan och på midsommarafton. Vi dansade på Silvergruvan i Backa, äldreboendet Torslanda och Bjurslättshemmet på torsdagen och på midsommaraftonen dansade vi på Svartedalens äldreboende, Fogdegården och Fyrväplingen. Vi hade även lekledning och Polynäs. När allt var klart hade vi egen midsommarfest.
/Mary Jerkesjö

Föreningen har haft en fantastisk fest. "Charterresa" ledda av

familjerna Utter och Jarlstedt!
Ett sådant jobb de lagt ner!

Vi satt i ett flygplan och fick läskande dryck av "värdinnor!" Vi tävlade i flygplansgången och hade det väldigt kul.

När vi kom fram, blev det "Fågeldansen" innan vi fick god chartermat. Väldigt gott!

Vår "reseledare" lät oss sjunga "raj raj" i många varianter medan vi åt den goda maten.

Sedan blev det dags för dans! Jag har sagt det förr: Ingrid och Alice är sååå bra på dans. De hade hittat på en charterdans. Kul!!!

Flyget skulle lyfta för hemresa kl. 23.00, så vi hann bara med tre danser till.

Det gjorde ingenting! Vi var mätta, glada och trötta.
TACK Familjerna!

Det blev dags för vårutflykt i Göteborgs Högreståndsdansare. Herrskapsdansarna i National följde med. Det är härligt att mötas "över gränserna". Färden gick till Ryttnästarebostället utanför Skövde. Vi fick en fantastisk guide, som förde oss runt i ett makalöst hus med dörrar in och upp och runt till nya rum. Såå roligt! Det är alltid bra, när guiden själv är involverad i verksamheten. Vi fick också fantastisk mat. Detta blev en underbart trevlig dag!

Kristi Himmelfärds Dag hade hela föreningen vår årliga uppvisning i Botaniska Trädgården. Alla föreningens grupper var representerade. Många åskådare fick vi i det fina vädret.

Bland dem såg vi flera medlemmar i andra föreningar i Distriktet. Kul att de kommer!

Uppvisningen brukar kallas "Glassuppvisningen", eftersom föreningen bjuder på glass efter den.

Föreningsnytt

Göteborgs Nationaldans Sällskapet

GNDS är en pigg 110-åring!

Vårsåsongen avslutades med intensiv midsommar dans i dagarna tre. Ett par tidigare beställare var tvungna att avstå i år av ekonomiska skäl, men raskt fick föreningen nya platser att dansa på. Midsommar danserna avslutades på Delsjökolonien dit väldigt många strömmade till. Och vädret var perfekt! På torsdagskvällen fick det egna firandet plats också.

Innan dess ordnades ett lyckat våffelkafé med dans i Annexet den 23 mars.

På Dansens Dag den 29 april blev deltagarna litet besvikna eftersom en incident gjorde att programmet vid Stadsteaterns trappscen fick avbrytas. (Men deltagarna blev fotograferade!)

Den 2 maj åkte 15 vuxna och 2 barn på vårutflykt i Västergötland. Derome Trä och nostalgimuseum och Eklunds linneväveri i Horred besöktes. Vid "Blommigt och prickigt" litet utanför Hyssna var det också ett stopp. Innan dess hade gruppen ätit lunch på Hellsjöns folkhögskola. Ett fikastopp var förstås nödvändigt och det blev vid Hällingsjö.

Den 20 maj kom 13 personer genom Länsstyrelsens integrationsavdelning till Gräfsnäsgrården. Med Ingegerd Hägnesten och Jimmy Persson som instruktörer, Bjarne Lantz och Robert Höglind på fioler fick de pröva på enklare folkdanser- något som var mycket uppskattat.

Även om träningsperioden tar slut vid midsommar ordnas dans ändå. Den 3 juli bjöd Ingela Mattsson in till bryggdans i Gottskär. Kvällen var litet blåsig, men vad gjorde väl det? Tjugosju medlemmar virvlade runt i blåsten.

Den 19 juli var det spelmansstämma med buskspel, danskurs och avslutningskonsert vid hembygdsgården i Myckleby på Orust. Ingegerd Hägnesten och Jimmy Persson höll i enkla danser både för stora och små. Avslutningen hölls i kyrkan.

När Vävan kommer ut har det varit uppstartshelg på Rörtången, som ligger knappt 2 mil från Kungälv mot Marstrand. 30-31 augusti förgylldes av dans, spel på skedar, yoga och slöjd och god mat förstås.

Så är vi då inne på hösten med Luciafirande och jubileumsfest den 6 december dit alla är välkomna. Till sist gröt i KIndstugan. Det är bara att hänga på!
/Kristina Jarnedal

Hej på er alla glada heimdalare!
Hoppas att sommaren varit

bra med lagom aktiviteter och vila så att ni börjar längta efter dans och musik igen.

Eftersom vi inte har någon verksamhet på midsommar slutade vi fredagsdansandet redan i början av maj. Därefter började utflykternas tid. Det började med Hördalens naturområde där det var allmänt vackert med hassel, vätteros och en och annan näktergal. Nästa var Bastabinne i "hem till byn". Det var ungefär som Kiviks marknad där ormtämjaren inte hade någon orm utan han fick mest berätta hur det var. Det fanns ingen som kunde det där med bastabinne längre men dom var bra på att berätta hur gick till och öppnade lokal så vi kunde fika inne. Väldigt trevligt besök. Nästa besök var Volvomuse'et. Där togs vi emot av en mycket entusiastisk guide. Han gillade Volvo!!! Det fanns ganska många volvobilar så han behövde inte bara berätta hur dom såg ut. Sen blev vi bjudna på lunch och man kunde ta sväng till museet. Det var det många som ville.

Sen var det en utflykt till. I knagglig natur uppfattade jag det som. Eftersom jag är ganska vinglig nu för tiden stannade jag hemma då.

Sen var det Visafton utanför Gräfsnäsgården. Okänd artist och osäkert väder. Till slut bestämdes det utomhus. Thilini Guldbrand var jätte bra. Hon sjöng mycket Cornelies och var faktiskt känd från tv. Midsommar programmet från Kungälv.

Nu på onsdag har vi komigångresa till Uddevalla museum. Lunchen serveras på Gustavsberg. Utan dans denna gången också. Därefter båtresa Byfjorden runt och sedan bilen tillbaka hem.
/Eva Lindgren

Höstterminen börjar så sakta att närma sig. Trevligt att få träffas igen, efter ett skönt sommaruppehåll.

Nu väntar ett besök på Nordön hos Ingemar och sedan en upptaktsträff med krafter och som vanligt lite trevliga lekar.

15 september startar vi en nybörjarkurs, med förhoppning att många nya dansare hittar oss. Ett besök hos Unos djur och Vänga kvarn är planerat till hösten.

Under vårterminen bjöd vi in till vårfest i Jörlandagården, där Eva o Ingemar spelade upp till dans. Janssons frestelse och äggost smakade bra. Vi hade en trevlig kväll tillsammans med inbjudna gäster.

Kristihimmelsfärdshelgen fick vi besök av 9 tyska gäster, från Scheden. På torsdagseftermiddagen besökte vi Botaniska trädgården, där National gjorde en trevlig uppvisning, vilket uppskattades av våra gäster. Ett besök på Derome museum och Österöö fårfarm under fredagen, vandring i Guddehjälmsskogen och slutligen ett besök på Lödöse museum, innan det var dags att vinka av gästerna vid Kiefjärjan.

Ett par dagar senare Nationaldag. Vi från Kongahälla deltog med många medlemmar. Det blev en våt men ändå en trevlig dag. Kongahälla ansvarar för all pröva på slöjd, barkbåtstillverkning, knyta band samt pröva på knyppling. Helen, Susanne och Maria framförde några sånger, Karin o Lars-Ove med hjälp av Lina ingick i kommittén och hade ett hetsigt jobb, för att få allt att funka under dagen.

Nu stod midsommar för dörren. 5 uppvisningar på äldreboende under torsdagen före midsommarafton. Vi statade kl.10 och slutade kl. 16 men kände att vi glatt många äldre. Midsommarafton - Bohus fästning. Tillsammans med Hjärtums spelmanslag genomförde vi två pass med danslekar kring stängen, samt en folkdansuppvisning med dräktpresentation. Uppemot 2000 personer besökte fästningen den dagen. Kvällen avslutades som vanligt på Haraldssons altan, med potatis, sill och gräddtårta.

Ser fram emot att få träffa er alla och att vi hjälps åt med våra nybörjare så de kommer att trivas med oss.
/Eva-May Haraldsson

Nu börjar vi snart att dansa igen. Men först lite återblickar från i

våras. Vi hade en vårfest med countrytema. Sånggruppen Eylä underhöll med härliga countrylåtar.

En träningskväll kom en salsainstruktör och instruerade oss i svängig salsadans. Till hösten kommer vi att ha en salsafest med orkester.

En promenad i Mölnlycke har vi gjort. Vi har sjungit in våren en träningskväll efter kaffet. En vårpromenad runt Råda säteri har vi också gjort. En bussresa i Taubes fotspår på Ängön och på Orust har vi gjort. Pelargonmuseet fick också ett besök.

Vi har åkt till Borås och fått lärt oss mycket om stadens många statyer. Den sista träningskvällen för terminen hade akvarellgruppen vernissage med bubbel och visade sina fina alster. Därefter hade vi sedvanlig grillkväll. Vi grillade ute men satt inne och åt.